

Vlaanderen
verbeelding werkt

WINTERLINDE (*Tilia cordata*)

BASISEIGENSCHAPPEN

STANDPLAATS

- Winterlinde wordt vooral gevonden in bosranden, parken en langs wegen.
- Bij voorkeur krijgt de winterlinde een zonnige standplaats.

BODEMSOORT

- Winterlinde gedijt op nagenoeg alle bodems.

ECOSYSTEEMDIENSTEN

REGULEREND

Bestuiving

- Winterlinde is een tweeslachtige boom.
- De zoet-weeïge geur is van ver te ruiken en deze lokt bijen aan. Deze geur is afkomstig van de farnesol (kleurloze vloeistof) uit de etherische oliën van de bloemen.
- Er kan ook windbestuiving plaatsvinden.

ONDERSTEUNEND

Bodemvorming

- Sinds begin deze eeuw doet men onderzoek naar een mogelijke rol van de winterlinde in de natuur. De linde kan de verzuring van de toplaag in een bos tegengaan en voedingsstoffen en mineralen voor deze toplaag te behouden.
- Dit heeft te maken met het blad van de linde. Het verteert veel gemakkelijker dan het blad van de eik of de beuk. Bovendien bevat het meer mineralen. Hierdoor krijgen allerlei voorjaarsbloemen meer kans.

Vlaanderen
verbeelding werkt

CULTUREEL

Spirituele en culturele waarden

- in de christelijke cultuur aanziet men de linde als een heilige boom, gewijd aan Maria. Waar de eik staat voor het mannelijke en stoere, erkent men de linde als vrouwelijk en lieflijk.
- In het vroegere buitenverblijf van de Franstalige Vlaamse schrijver Emile Verhaeren te Roisin (Henegouwen) vinden we mooie voorbeelden van winterlinden op kalkrijke leemhellingen.
- Lindebomen speelden een belangrijke rol in de mythologie, volksgeloof en -gebruiken: dorps-, gerechts-, kerk- en kapellinden (bv. de uit 1554 daterende kapel in Geetbets) komen vaak voor in dorpscentra.

PRODUCEREND

Grondstoffen

- De botanische naam is afgeleid van het Griekse *tilos*, wat vezel betekent.
- Het hout is licht en zacht.
- Typisch voor lindes is de rijkdom aan bastvezels in de schors. Van lindenbast kon men zo kleding weven.
- Omdat winterlinden zich snel herstellen na het snoeien, zijn ze geschikt voor het leveren van hakhout.
- Gedurende eeuwen was er een aanzienlijke export van linden naar Noord-Europa.

Voedsel

- De winterlinde is een voedselplant voor vlinderrupsen.
- Lindethee en lindebloesemhoning zijn de bekendste toepassingen voor menselijke voeding. Lindethee werkt helend en kalmerend. Deze helpt ook voor een goede nachtrust.
- De jonge bladeren van zowel zomer- als winterlinde kunnen rauw gegeten worden, of gemengd in salades of spinaziegerechten. Ze smaken naar erwtscheuten.
- Bladeren en bloemknoppen kunnen na drogen en malen gebruikt worden om meel aan te lengen.

Vlaanderen
verbeelding werkt

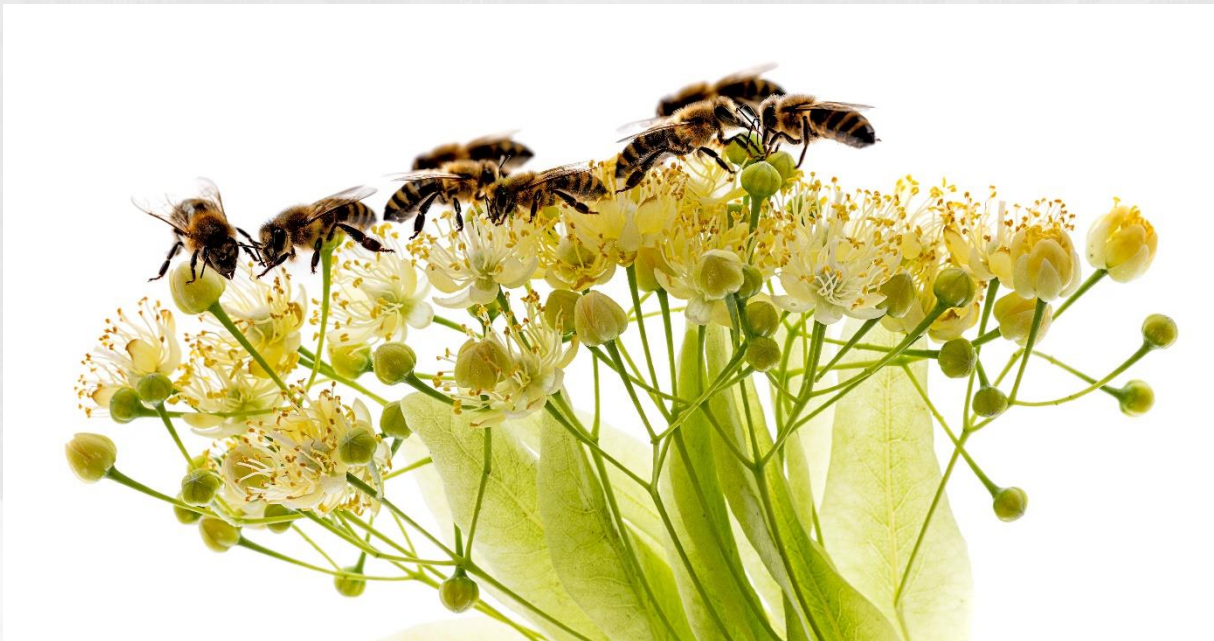
Geneeskrachtige middelen

- Lindebloesem helpt tegen griep en aandoeningen aan de luchtwegen. Daarnaast heeft het een verzachtend effect op de slijmvliezen door de aanwezige slijmstoffen. Saponinen (zeepstoffen) zoals geraniol en alfapineen maken het een slijmoplossend middel. De looistoffen zorgen voor een samentrekkende werking op de slijmklieren.

Vlaanderen
verbeelding werkt

Vlaanderen
verbeelding werkt

Bronnen

- Diez, Otmar. Eetbare bomen en struiken. Uitg. Noordboek, 2020.
- Knight, Liz. Forage. Wild plants to gather, cook and eat. Laurence King Publishing Ltd., London, 2020.
- Maes, Bert (red.). Inheemse bomen en struiken in Nederland en Vlaanderen. Bert Maes, Utrecht, 2013.
- van den Bremer, Arie. Basisgids bomen en struiken. KNNV Uitgeverij, Zeist, 2020.
- https://www.plantaardigheden.nl/art_div/winterlinde.htm
- <https://www.ecopedia.be/boom/winterlinde>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Winterlinde>
- <https://www.willaert.be/nl/plant/Tilia+cordata/TICORDAT>
- <https://mens-en-gezondheid.infonu.nl/natuurgeneeswijze/112904-de-geneeskraft-van-kleinbladige-linde-en-lindebloesem.html#:~:text=Lindebloesem%20tegen%20griep,-De%20cyanogeenglycosiden%20hebben&text=Daarnaast%20heeft%20het%20een%20verzachtend,samentrekkende%20werking%20op%20de%20slijmklieren.>
- <https://bomenwijzer.be/boom/245>
- <https://www.gva.be/cnt/aid1443699>
- https://fr.wikipedia.org/wiki/Tilleul_%C3%A0_petites_feuilles
- <http://www.bomen-determineren.com/linde.html>